

w o j e w ó d z t w o

świętokrzyskie

nocą

Anna Góra
Anna Benicewicz-Miazga

w o j e w ó d z t w o
świątokrzyskie
nocą

Anna Góra
Anna Benicewicz-Miazga

We are honored to welcome you in the region, which is one of Poland's most attractive regions due to its geographical location, beautiful nature great economical and social potential and investment possibilities.

This is an excellent place for tourism, both for active people and those looking for peace and quiet amidst beautiful and pristine nature. Wandering through the routes of the Świętokrzyskie Mountains you will certainly discover many unusual and interesting places.

The unique character of the region is determined by its landscape advantages, natural beauty, unpolluted natural environment and numerous historical sights. The Świętokrzyskie Region is a great place for those who like active tourism.

There is room for all sorts of enthusiasts, from flying clubs in Masłów and Pińczów to prestigious equestrian centers, ski slopes, kayak trails, hiking and bicycle paths as well as attractive reservoirs situated in great locations.

Those who like to combine history with excursions; we would recommend monuments, towns and cities forged by several hundred years of history. The Cistercian cloister in Wąchock and the Holy Cross Mountain monastery, the castle ruins in Chęciny and Bodzentyn, and finally Sandomierz, are all real pearls of architecture.

Świętokrzyskie is an especially attractive place for tourists who like pure nature. Interesting nature rarities of the region are the one-thousand-year-old Bartek Oak Tree and rock scree at the top of the Lysa Mountain. Not only a huge number of monuments and scenic parks are present, but also a numerous number of folk and cultural festivals promoting traditions, customs and craft which bear witness of cultural and historical heritage, and a profound local respect of flora and fauna.

We do believe that our region is that place which you were always looking for and we hope your stay here will help you to regain your peace and harmony - that at times, fades away. We wish you - Our Guests - only benefits during your stay in our region and look forward to meeting you on Świętokrzyskie trails.

Adam Jarubas

Tadeusz Kowalczyk

Mamy wielki zaszczyt powitać Państwa w regionie, który dzięki swojemu doskonałemu położeniu geograficznemu, dużym potencjałom społeczno-gospodarczym, pięknej przyrodzie i wielkich możliwościach inwestycyjnych należy do jednego z najpiękniejszych i najatrakcyjniejszych w Polsce.

To doskonale miejsce do uprawiania turystyki, zarówno dla osób spędzających czas aktywnie, jak i szukających spokoju oraz wytchnienia wśród pięknego, naturalnego środowiska. Przemierzając szlaki turystyczne Gór Świętokrzyskich z pewnością odkryjecie wiele przepięknych i osobliwych miejsc.

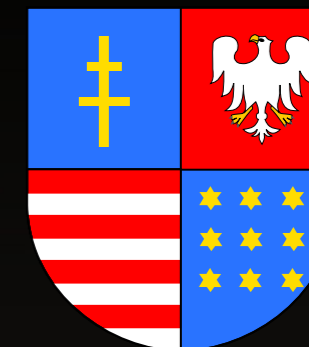
O niepowtarzalnym charakterze Kielecczyny decydują jej walory krajobrazowe, piękno przyrody, czystość środowiska naturalnego i liczne zabytki. Województwo Świętokrzyskie to wręcz stworzony region dla turystów stawiających na aktywny wypoczynek. Miłośników mocnych wrażeń zapraszają aerokluby w Masłowie i Pińczowie, ośrodki jazdy konnej, wyciągi narciarskie, a także organizatorzy spływów kajakowych. W kontakcie z nieskażoną przyrodą pomogą szlaki piesze i rowerowe oraz atrakcyjnie położone zbiorniki wodne. Dzięki doskonale rozbudowanej bazie turystycznej i noclegowej, każdy znajdzie odpowiednie dla siebie miejsce do wypoczynku.

Tym, którzy wędrówki lubią łączyć z poznawaniem historii, polecamy zabytki znajdujące się w miejscowościach mogących poszczycić się kilkuset letnią historią. Klasztory Cystersów w Wąchocku i Benedyktynów na Świętym Krzyżu, ruiny zamków w Chęcinach, Bodzentynie, czy wreszcie Sandomierz - to prawdziwe perły architektury.

Świętokrzyskie to szczególnie atrakcyjne miejsce dla turystów ceniących obcowanie z naturą. Szczególnie cennymi osobliwościami przyrody są m.in.: 1000 letni Dąb Bartek oraz gołoborze na Lysej Górze. O dziedzictwie kulturalnym oraz szacunku obywateli do historii i przyrody świadczy nie tylko mnogość zabytków i parków krajobrazowych, ale również liczne festiwale folklorystyczne i kulturalne, mające na celu wznawianie i zachowywanie tradycji, zwyczajów i rzemiosła.

Wierzmy, że Świętokrzyskie okaże się miejscem, jakiego zawsze Państwo szukaliście a pobyt tu, pomoże odzyskać to, co na co dzień bywa stracone - spokój i harmonię.

Życzymy wszystkim Szanownym Gościom samych korzyści wynikających z pobytu w naszym regionie i czekamy na spotkanie z Państwem na świętokrzyskich szlakach.

Adam Jarubas

Marszałek
Województwa Świętokrzyskiego

Marshal of The Świętokrzyskie Voivodeship

Tadeusz Kowalczyk

Przewodniczący
Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego

Chairman of The Regional Council of The Świętokrzyskie Voivodeship

Świętokrzyskie after dark

The Świętokrzyskie Land is magical, with unique and charming places where modern meets natural beauty. The nature and its harmonious bond to the creations of man are the main assets of this region.

Both the region capital Kielce and its remotest corners account for a vast amount of unnoticed treasures. The Świętokrzyskie Province consists of three areas situated between Warsaw, Krakow, Lublin and Częstochowa. It offers unique richness of nature.

Beautiful uplands join a mountain range suddenly appearing in the middle of the plains merge with numerous parks, magnificent forests, original rock formations and picturesque valleys. The province is where karsts together with caves as well as the most interesting tourist and nature paths are situated. The diversification of the landscape makes the Świętokrzyski region attractive both in winter (for skiers) and in summer (ideal for trekking and cycling lovers).

The Świętokrzyskie Province is characterized by the richness of forests with numerous monuments of nature but also by many treasures of architecture and traces of human activity dating back many centuries as well as the heyday of the Old Polish Industrial District, which attracts large numbers of tourists. However, in order to experience something unique, not noticed by many, one should look at these places at dusk. The night uncovers beauty not visible during the day. The wilderness of nature contrasts with the magnificent play of light embellishing buildings and streets whereas monuments of architecture are in perfect harmony with the entourage.

It is worth going for a walk in the Kielce park at night, visit cozy cafés and lively bars or see a new play at a local theatre. A visit to one of the spas situated in the province is definitely relaxing for the body and soul. The reflection of the sky in the waters of Cedzyna Lake at night, the silhouette of the Chęciny castle against the stars, an illuminated windmill or steeples of the Kielce Cathedral glowing among the trees are all unforgettable views. Under the moon, one can admire the beauty of a multitude of places and their invisible mysteries unobserved during the day.

When we get tired, we may sit in silence and listen to unusual tales about ghosts, witches, spells and unearthly stories, about wars and uprisings, victories and defeats, about beautiful and grand things.

Świętokrzyskie nocą

Ziemia świętokrzyska to magiczne miejsce, pełne wyjątkowych i urokliwych zakątków, w których nowoczesność łączy się z naturalnym pięknem. Przyroda i jej harmonijne połączenie z dziełem człowieka jest głównym atutem tego regionu.

Zarówno stolica województwa - Kielce, jak i odleglejsze jego zakątki, kryją w sobie wiele niedocenianych skarbów. Świętokrzyskie, łączące w sobie trzy krainy, usytuowane między Warszawą a Krakowem oraz Lublinem i Częstochową, oferuje niespotykane nigdzie indziej bogactwo natury. Piękne wyżyny łączą się tutaj z niespodzianie wyrosłym wśród równin pasmem górskim. Liczne parki krajobrazowe z przepięknym drzewostanem i oryginalnymi formacjami skalnymi, poprzecinane są malowniczymi dolinami. To tutaj znajdziecie największe gołoborze, najpiękniejszą jaskinię krasową i najciekawsze szlaki turystyczne i przyrodnicze. Zróżnicowanie terenu czyni region świętokrzyski atrakcyjnym w zimie dla narciarzy, a w lecie idealnym dla miłośników pieszych i rowerowych wycieczek.

Województwo Świętokrzyskie to bogactwo lasów z wieloma pomnikami przyrody, to liczne skarby architektury, to zachowane ślady aktywności ludzkiej sprzed wieków i pozostałości po czasach rozkwitu Staropolskiego Okręgu Przemysłowego. Wszystko to ściąga rzesze turystów i krajoznawców. Jednak należy przyjrzeć się tym miejscom o zmroku by doświadczyć czegoś, na co niewielu zwraca uwagę. Noc odkrywa piękno, niewidoczne za dnia. Dzikość przyrody kontrastuje z cudowną grą świateł, zdobiących budynki i ulice miast, a zabytki architektury harmonizują z malowniczym krajobrazem.

Warto wybrać się na spacer pod gwiazdami po kieleckim parku, odwiedzić przytulne kawiarenki i tętniące nocnym życiem knajpki, obejrzeć najnowszą sztukę w teatrze. Balsamem dla ciała i ducha będzie wizyta w jednym z uzdrowisk w miastach zdrojowych. Niezapomnianym widokiem jest odbicie nocnego nieba w Cedzynie, sylwetka chęcińskiego zamku na tle gwiazd, oświetlony wiejski wiatrak czy strzeliste wieże kieleckiej katedry przeblaskujące wśród ciemnych drzew. Pod księżycem widać piękno wielu miejsc i ich tajemnicę niewidoczną za dnia.

Zmęczony się zaś, możemy usiąść w ciszy i wysłuchać niezwykłych opowieści: o duchach, wiedźmach, czarach i sprawach niesamowitych; o wojnach i powstaniach, zwycięstwach i klęskach; o rzeczach pięknych i wielkich.

Kielce

Otoczone nowymi dzielnicami, Kielce zachowały swój staromiejski urok. Przecięte jak szablą - ulicą Sienkiewicza - z dworcem PKP na jednym krańcu i kościołem ewangelickim na drugim oraz Placem Artystów pośrodku, oferują przybyszom prawdziwe rarytasy w postaci pięknych, historycznych budowli. Należy do nich dawny Pałac Biskupów Krakowskich wzniesiony w latach 1637 - 41 przez bpa Jakuba Zadzikę wg projektu Tomasza Poncina. Ze Wzgórza Zamkowego w kierunku zachodnim, widać zalesione wzgórze z zespołem klasztornym ufundowanym w I poł. XVII w. jako wotum za uratowanie Kielc od zarazy. To rezerwat krajobrazowy Karczówka.

Z Karczówki otwiera się widok na skały Kadzielni, gdzie wykorzystując wyrobisko po kamieniołomie urządzono jeden z najpiękniej usytuowanych amfiteatrów w Polsce. Nad całością wznosi się rezerwat przyrody nieożywionej - Skałka Geologów z licznymi szczelinami, zagłębieniami i jaskiniami.

Obok dostojnych gmachów Wzgórza Zamkowego trwa w mieście pełny ruch i gwaru cieniasty Park Miejski. Stare domy otaczają rynek i pobliskie uliczki, wiodą przybyśza obok Urzędu Miasta i kościoła Św. Wojciecha do tras wylotowych na Św. Krzyż. Nocą, miasto tętniące życiem ukazuje swą inną twarz, gdy światło latarni rozjaśnia mrok, wzgórze lśni w srebrnej poświacie, a księżycowy blask prześlizguje się po fasadach starych i nowych budynków. To miejsce wypełnione jest mitami, duchami, magią i opowieściami niesamowitymi.

Although the city is surrounded by modern districts, Kielce retained its old-town charm. Cut in the middle by Sienkiewicz Street, with a railway station at one end, the Evangelical church at the other and the Artists' Square in the middle, it offers sightseers a beautiful rare architecture. There is the former Krakow Bishops' Palace, built in the years 1637 - 1641 by Bishop Jakub Zadzik according to the project of Tomasz Poncin. From the Cathedral Hill, to the west, one can see a forested hill with a monastic complex founded in the first half of the 17th century as a votive object. It is the Karczówka landscape reserve.

From the reserve, there is a magnificent view over the rocks of Kadzielnia - a geological reserve and a former quarry where a beautiful and modern amphitheatre is erected. The amphitheatre is dominated by the reserve of breathless nature - "Skałka Geologów" - (The Geologists' Rock) with numerous cracks, hollows and caves.

Next to the proud buildings of the Cathedral Hill, there is the shady City Park, standing still in the midst of the city noise. Old buildings surround the Main Square and tiny streets leading the visitor to the Town Hall, St. Adalbert Church and further down the road to the Holy Cross Monastery. At night, the bustling city shows a different face, when lanterns light up the darkness, the hills glitter and the moonlight illuminates the facades of both old and modern buildings. This place is full of myths, ghosts, magic and amazing stories.

Widok na Kielce z budynku Exbud Skanska

Kielce - View from the Exbud Skanska building

Widok na Kielce z osiedla Uroczysko
 Kielce - View from the Uroczysko residential quarter

◀ Centrum miasta
 City center

Kościół Garnizonowy (dawna cerkiew)
 Garrison Church (old Orthodox Church)

Ulica Sienkiewicza
 Sienkiewicz Street

◀ Karczówka – rezerwat krajobrazowy, chroniący fragment 180-letniego lasu, który tworzy oprawę dla klasztoru Bernardynów ufundowanego przez bpa Marcina Szyszkowskiego oraz kościoła pw. św. Karola Boromeusza. Do wnętrza kościoła wiodą schody z balustradami i bramkami wykonanymi z czerwonego i szarego piaskowca, projektu Kacpra Bażanki. W kaplicy naprzeciw wejścia znajduje się oryginalna, wyrzeźbiona z jednej bryły galeny (ruda ołowiu) figura Św. Barbary. Przy murze klasztornej zbiorowa mogiła powstańców 1863 roku.

Karczówka – Landscape reserve protecting a forest of 180 hectares surrounding St. Bartholomew church and a Bernadine monastery founded by Bishop Marcin Szyszkowski. Stairs with balustrades and gates made of red and grey sandstone, designed by Kacper Bażanka, lead to the church. In the chapel situated opposite the church's entrance, there is an original sculpture of St. Barbara made of one block of lead ore. Near the monastery wall, there is a grave of insurgents from the 1863 uprising.

Widok z Karczówki na osiedle Ślichowice

Ślichowice residential quarter - View from Karczówka hill

▼ Klasztor oo. Pallotynów na Karczówce

Monastery of Pallotine Friars in Karczówka

Amfiteatr na Kadzielni

Kadzielnia Amphitheatre

Kadzielnia – rezerwat przyrody nieożywionej. Wyrobisko powstałe wskutek silnej eksploatacji wapienia. W skałach występują liczne skamieniałości koralów, głowonogów, ryb pancernych, nosorożców włochatych, niedźwiedzi jaskiniowych, gryzoni stepowych oraz płazów tarczogłowych. Dopelnieniem jest ciekawa roślinność z rojnikiem pospolitym i goryczką orzęsioną

Kadzielnia – Inanimate nature reserve situated in a former lime quarry. There are numerous fossils of corals, cephalopods, placoderms, woolly rhinoceroses, cave bears, steppe rodents and labyrinthodontia. One can also encounter interesting flora, including *Sempervivum soboliferum* and *Gentianella ciliata*.

Pomnik Milesa Davisa przed Kieleckim Centrum Kultury
Miles Davis' statue near Center of Culture in Kielce

Kieleckie Centrum Kultury ▼
Center of Culture in Kielce

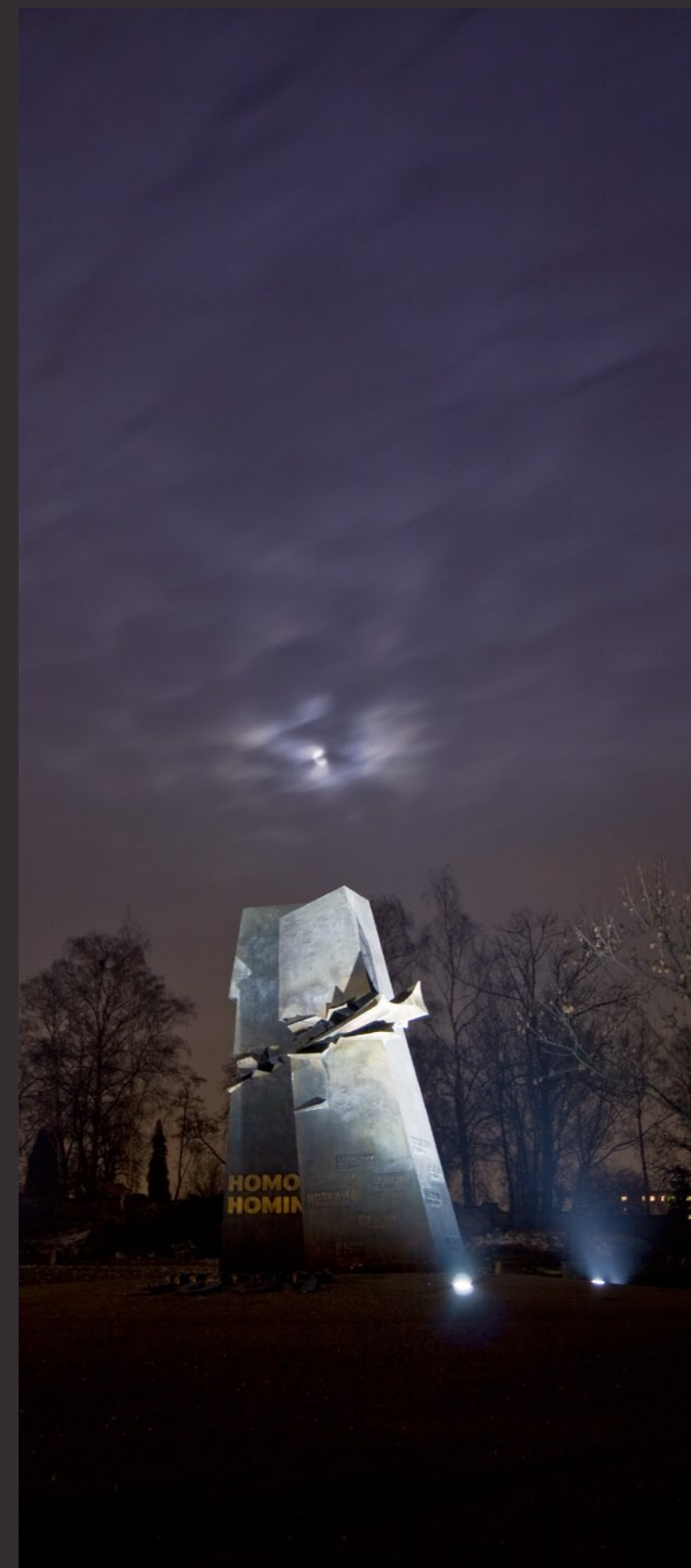

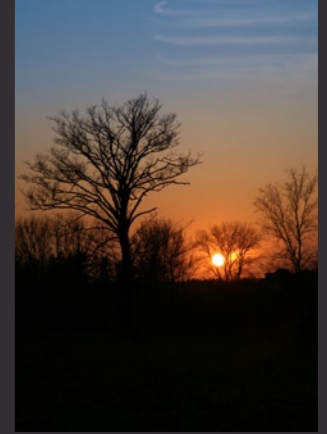
HomoHomini – pierwszy w Europie pomnik upamiętniający ofiary ataku terrorystycznego na World Trade Center 11 września 2001 r. ▶

Homo Homini – The first in Europe monument commemorating the terrorist attack of the Twin Towers on September 11, 2001.

W dzielnicy Białogon znajduje się XVII-wieczny, drewniany kościół wchodzący w skład szlaku kościołów drewnianych, a także, nad stawem spiętrzającym rzekę Bobrę, zabudowania zakładu przemysłowego z czasów St. Staszica.

In the district of Białogon, there is a 17th century wooden church which is part of a route of wooden churches. There is also a factory dating back to the times of Stanisław Staszic, situated by a pond damming up the Bobrza River.

Okolice Kielc

Wyruszając z Kielc w kierunku Krakowa, ze wzniesienia zwanego od koloru gleby Czerwoną Górą, zobaczyć możemy na stromej górze pozostałości gotyckiego zamku, z którym wiążą się dzieje miasta Chęciny. Z zamku rozciągają się w każdym kierunku przepiękne widoki na typowy dla Gór Świętokrzyskich krajobraz, zwłaszcza wówczas, gdy tłem jest niebo usiane gwiazdami.

Z trasy nr 7, po prawej stronie drogi, na wzniesieniu widoczne są zabudowania wyjęte żywcem z obrazów XIX-wiecznych naturalistów. To zlokalizowany w miejscowości Tokarnia skansen - Muzeum Wsi Kieleckiej.

Dalej trasa nr 7 prowadzi do Jędrzejowa - z bogatym, cysterskim opactwem z 1140 r. stanowiącym początek tzw. Szlaku Cysterskiego, do którego należą również obiekty w Koprzywnicy, Sulejowie, i Wąchocku.

W kierunku południowo-wschodnim droga przez Morawicę, Lisów, Piotrkowice i Celiny zawiedzie nas do Chmielnika, głównego na Kielecczyźnie ośrodka wyrobu mebli ludowych.

Z Kielc boczną trasą w kierunku północno-zachodnim dotrzemy do Oblęgorka. Tu znajduje się dworek подарowany Henrykowi Sienkiewiczowi. Dziś jest to jego Muzeum.

Gdziekolwiek wyruszymy znajdziemy krajobrazy jak ze snu, a jeśli zechcemy trochę się zagłębić w historię możemy w niej utonąć na dobre.

Setting off in the direction of Cracow, from the hill called Czerwona Góra (Red Mountain), taking its name after the colour of its soil, we can admire the remains of a gothic castle situated on a steep slope. The history of Chęciny is inextricably connected with it. From the castle hill, especially at night, there are extraordinary views over the Świętokrzyskie Mountains.

Taking the road no. 7 to Cracow, on a hill on the right hand side, there are some buildings looking as if taken from 19th century naturalist paintings. They are part of the Open Air Museum of the Countryside in Tokarnia.

Further, the road takes us to Jędrzejów, a town with a magnificent Cistercian cloister from 1140 which marks the beginning of the so-called Cistercian route, comprising other buildings in Koprzywnica, Sulejów and Wąchock.

Going south-east, the road passes through Morawice, Lisów, Piotrkowice and Celiny and finally reaches Chmielnik, the main centre of traditional furniture production in the region.

Taking a road in the north-west direction, we reach Oblęgorek - The museum of the famous Polish writer Henryk Sienkiewicz, situated in a manor house donated to the writer by the Polish state.

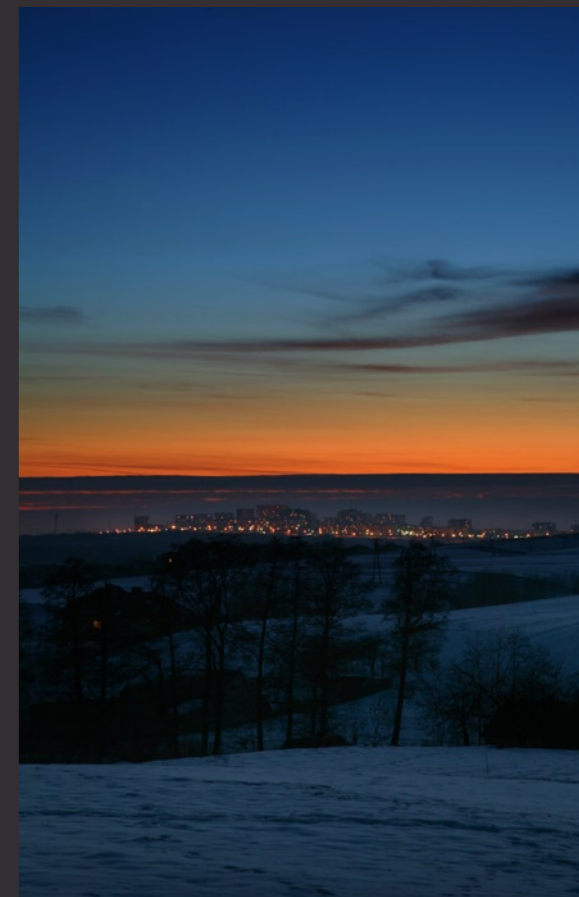
Whichever road we take, we encounter past and not so distant splendor, dreamy landscapes and if we go deeper into the region's history, we may stay there for a long time.

Ruiny zamku w Chęcinach

Ruins of Chęciny Castle

Widok na Kielce z Masłowa ▶
Kielce - view from Masłów

Zachód słońca nad Telegrafem, widok z Mójczy.

Telegraf - szczyt Gór Świętokrzyskich o wysokości 408 m n.p.m. należący do Pasma Dymińskiego. Najwyższe wzniesienie w granicach administracyjnych miasta Kielce

Telegraf hill sunset, view from Mójcza.

Telegraf – a peak of the Świętokrzyskie Mountains, 408 meters above sea level, belonging to the Dymińskie mountain range. It is the highest peak within the administrative district of the city of Kielce.

Kościół w Masłowie
Church in Masłów

Widok na Telegraf z Sukowa
Telegraf hill - view from Suków

Widok na Kielce z Masłowa
Kielce - view from Masłów

Drewniany kościół z Rogowa

Wooden Church from Rogów

Park Etnograficzny w Tokarni ukazuje życie dawnych mieszkańców wsi. Oprócz umieszczonych tu zagrod, wiatraków, dworców, kapliczek, drewnianego kościółka, kuźni, spichlerzy, studni obejrzeć można wnętrza mieszkalne i warsztaty rzemieślnicze, a także ekspozycje prac artystów ludowych np. oryginalnych rzeźb Jana Bernasiewicza.

The countryside Open-air Museum in Tokarnia presents the life of peasants and farmers in the past. Apart from farms, wind mills, manor houses, chapels, a wooden church, a smithy, barns and a well, tourists can also admire, the interiors and workshops exhibitions of folk artists, including original sculptures of Jan Bernasiewicz.

Wiatrak z Grzmucina

Windmill from Grzmucin

Kościół pw św. Szczepana Diakona w Mnichowie, jest jedynym ocalałym w Europie kościołem drewnianym z wystrojem rokokowym

St. Stephen Deacon church in Michniów is the only wooden church with Rococo interior in entire Europe

Widok na Telegraf z Ceczyny ▶

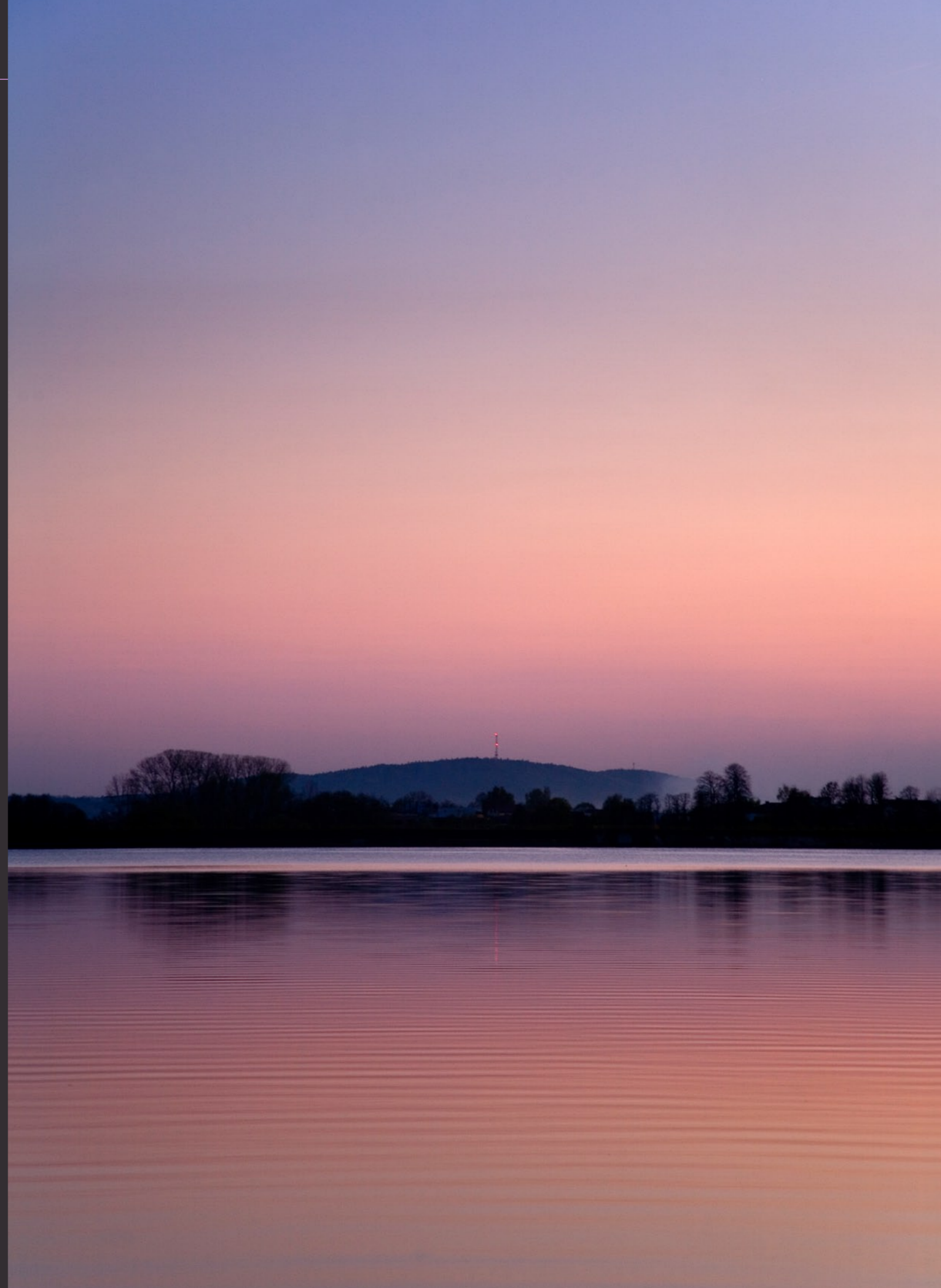
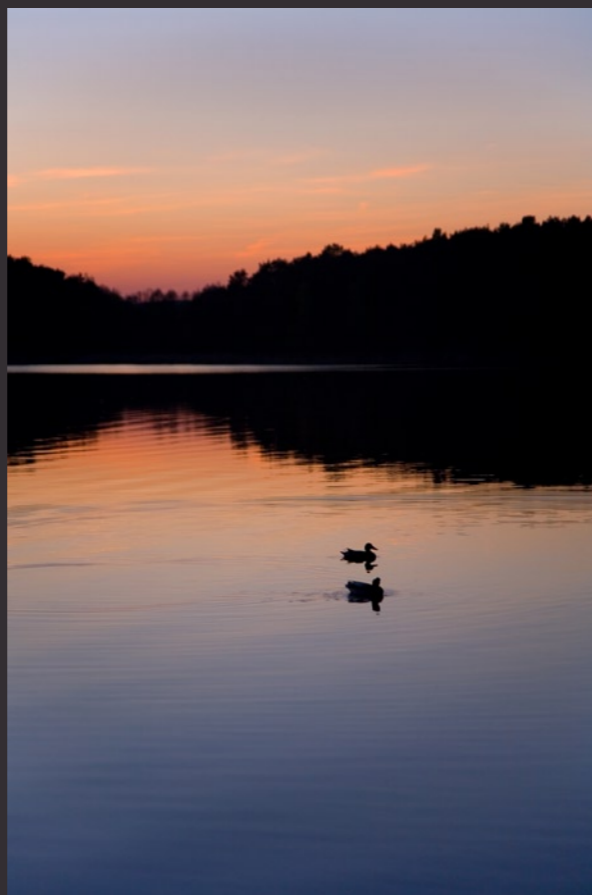
Telegraf hill - view from Ceczyna

Zalew Ceczyna na rzece Lubrzance

Ceczyna Lake at the Lubrzanka River

Zalew Ceczyna

Ceczyna Lake

◀ Widok z nadajnika telewizyjnego na Łysej Górze

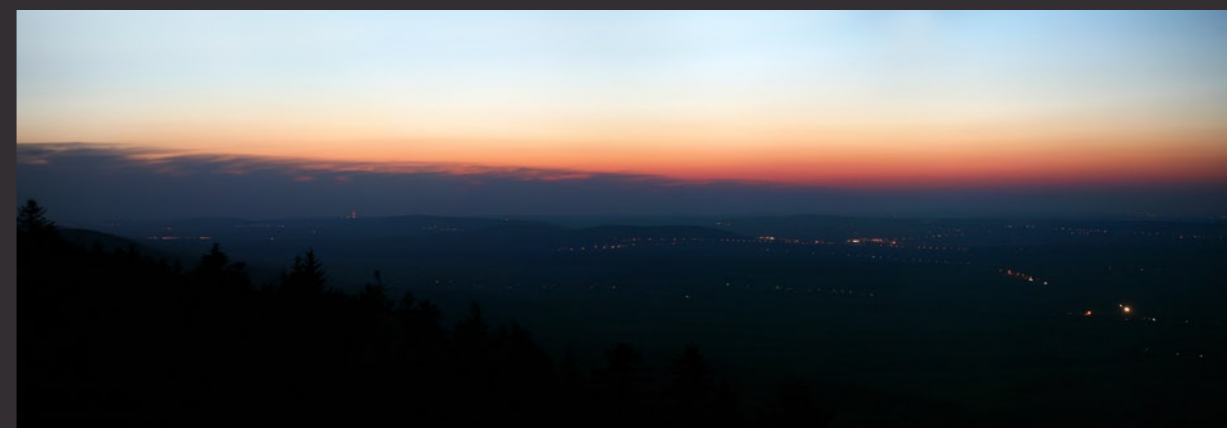
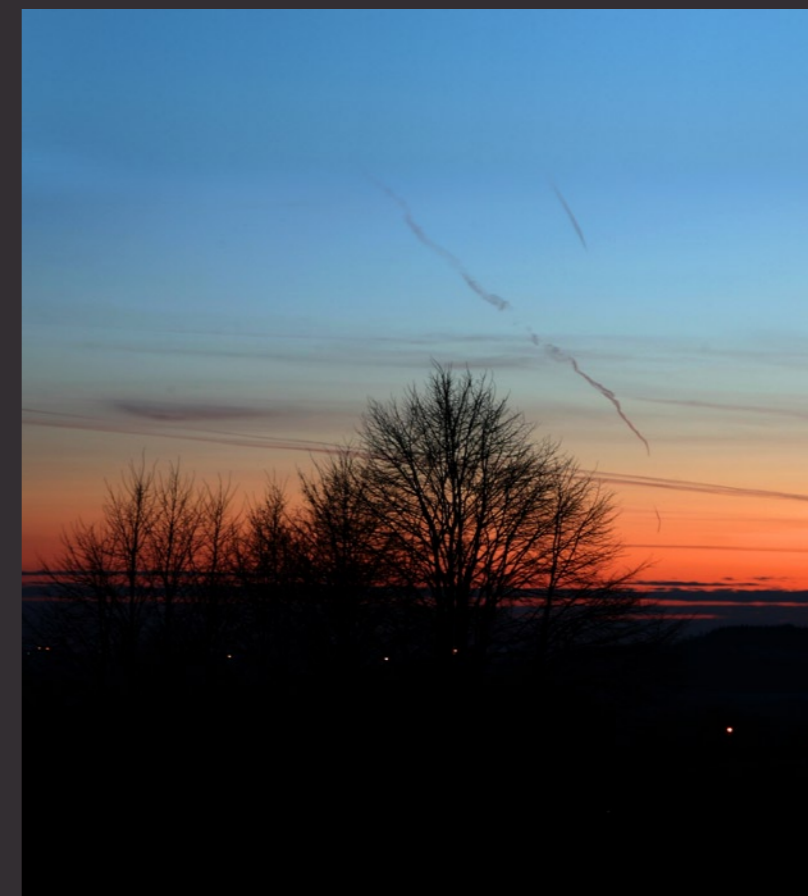
View from TV transmission tower at the Holy Cross Mountain

Zachód słońca w Górach Świętokrzyskich

Sunset over Świętokrzyskie Mt.

Widok z nadajnika telewizyjnego na Łysej Górze

View from TV transmission tower at the Holy Cross Mountain

U podnóża Łysej Góry, gdzie klęczy kamienny pielgrzym, ukazał się księciu Emerykowi podczas polowania jeleni ze świetlistym, podwójnym krzyżem między rogami i zawiódł go na szczyt góry i znikł. Zaniepokojona małżonka Emeryka zaczęła się modlić w intencji powrotu męża. Wzruszony jej oddaniem książę ustawił posąg żony tam, gdzie się modliła, a swój tam, gdzie ukazał mu się jeleni. Na szczycie góry, dokąd zawiódł go jeleni, Emeryk wznosił klasztor.

At the foot of Łysa Mountain, where stands a stone figure of a pilgrim, a deer with a shining double cross between its antlers appeared in the past to Prince Emeryk, then led him to the peak of the mountain and disappeared. The concerned wife of Emeryk started to pray for him so that he would return home safe. The prince, moved by her devotion, placed a statue of her where she was praying and another one of himself where the deer appeared to him. At the peak of the mountain, Emeryk had a monastery built.

Zachód słońca nad Św. Krzyżem ▲

Sunset over Holy Cross Mt.

Zachód słońca w Św. Katarzynie ►

Sunset in Św. Katarzyna

Pomnik Tadeusza Kościuszki w Końskich
Monument of Tadeusz Kościuszko
in Końskie

Kościół Św. Wojciecha
St. Adalbert Church

◀ Glorieta z przełomu XVIII i XIX w.

A glorieta from the turn of the 18th and
19th centuries

Park miejski
City park

▲ Starachowice to jeden z największych w województwie ośrodków przemysłowych. Powszechnie miasto kojarzone z przemysłem samochodowym (Star), rozwijało również inne gałęzie przemysłu. Obok Hajnówki był tu drugi w kraju ośrodek przemysłu drzewnego, a od 1954 r. funkcjonował tu jedyny w Polsce Zakład Topienia Bazaltu.

Kościół pw Świętej Trójcy w Starachowicach
Holy Trinity Church in Starachowice

Starachowice is one of the oldest industrial centers in the province. Amongst other industries, the town is associated with Star, a large truck factory. Next to Hajnówka, was the second largest timber processing plant in Poland and since 1954 the first and only basalt melting plant in Poland.

Kościół pw Św. Andrzeja Apostoła z 1758 r. w Suchedniowie

St. Andrew The Apostle Church from 1758 in Suchedniów

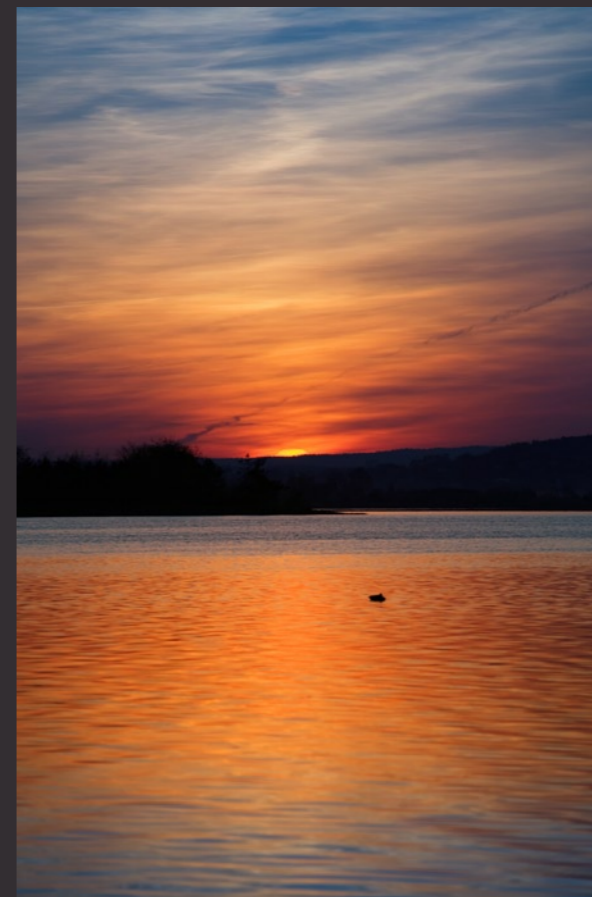
▲ Wąchock jest znany z istniejącego tu od II poł. XII w. opactwa Cystersów. W skład zespołu wchodzi kościół pw Najświętszej Marii Panny i Św. Floriana. W klasztorze zachowały się do dziś przepiękne romańskie wnętrza: fraterna, kapituła oraz wczesnogotycki refektarz.

Wąchock is known for its Cistercian abbey, existing since the second half of the 12th century. The monastic complex comprises the churches of St. Florian and the Virgin Mary, with a well preserved Romanesque interior with a fraternity, chapter house and an early gothic refectory.

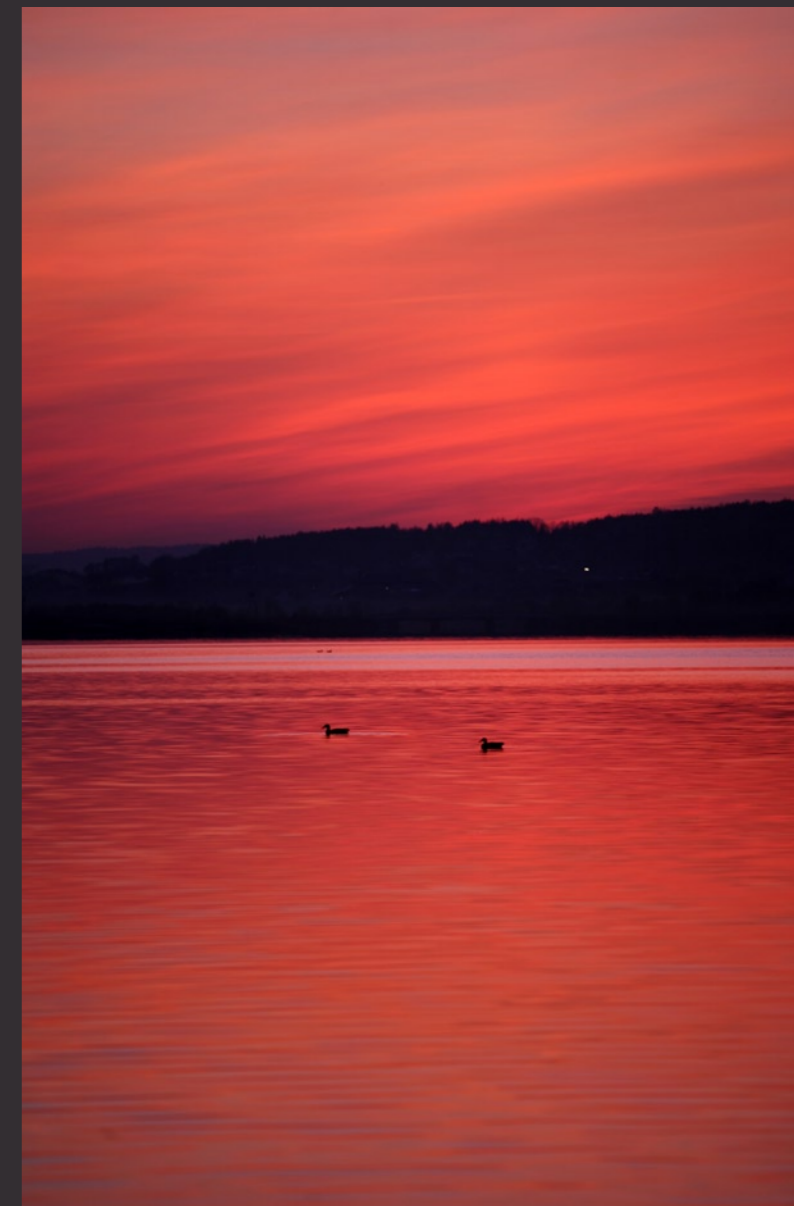
Nietulisko Duże lub Fabryczne znane jest z istniejących tu do dziś monumentalnych ruin założenia przemysłowego z XIX w. U zbiegu Kamiennej i Świśliny zbudowano w połowie stulecia potężną walcownię – końcowe ogniwo kombinatu metalurgicznego. Nietulisko działało do 1903 r., gdy zostało zniszczone przez wielką powódź.

Nietulisko Duże (or Fabryczne) is famous for monumental ruins of an industrial complex dating from the 19th century. A large rolling mill and the last chain of a huge metallurgical combine, which was built along the Kamienna and Świślina Rivers. Nietulisko was operated until 1903 when it was destroyed by a huge flood.

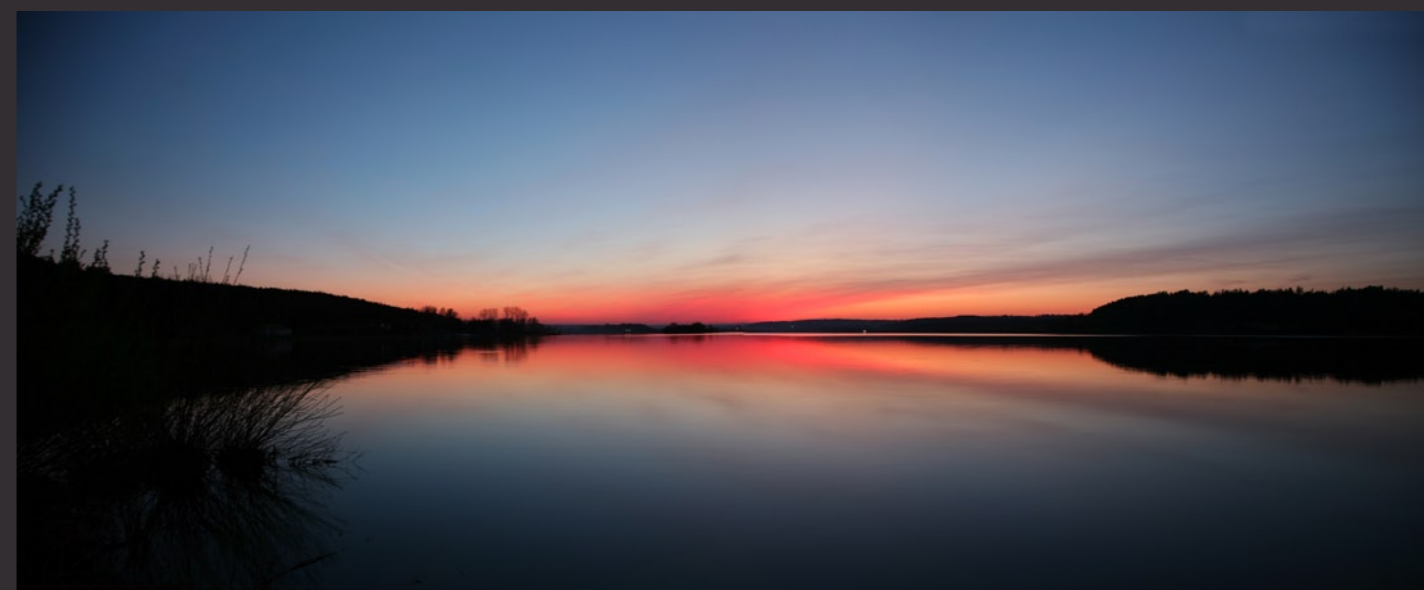
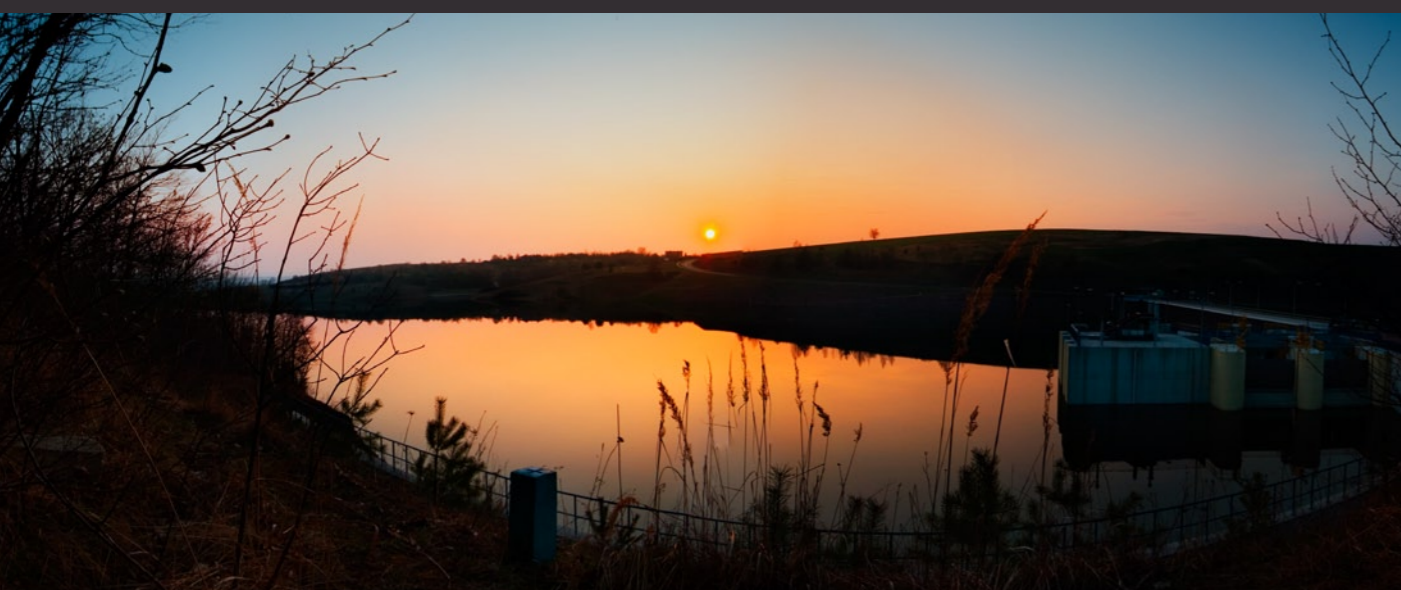
Zachód słońca w Brodach Iłżeckich

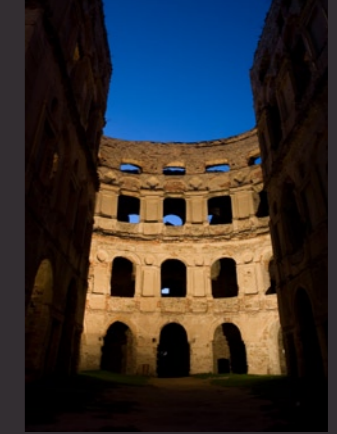
Sunset in Brody Iłżeckie

► Zalew i zapora na Świślinie

Lake and dam on Świślina River

Sandomierszczyzna

Na wysokiej, wiślanej skarpie, zwróconej ku słońcu, leży piękne, stare miasto - Sandomierz. Wokół rozciąga się kraina rolnicza na żyznych, lessowych glebach. W miękkich, nieodpornych skałach woda i czas wyrzeźbiły malownicze wąwozy i parowy, tworzące nocny labirynt.

Warto pospacerować po średniowiecznym rynku sandomierskim z XIV-wiecznym ratuszem, ze ślicznymi kamieniczkami wokół i zabytkami sakralnymi. Dalej znajduje się najstarszy i najcenniejszy zabytek Sandomierza - wzniesiony w XII w. kościół św. Jakuba. W pobliżu, na wzgórzu dawnego grodu stoi zamek królewski oraz bazylika katedralna. Na drugim krańcu Starówki wznosi się wspaniały punkt widokowy - Brama Opatowska z XIV w., od której biegną w obie strony fragmenty zachowanych murów miejskich.

Przez tę Bramę kierujemy się na północny-zachód, do Opatowa, gdzie znajduje się XII-wieczna kolegiata św. Marcina. Również z tego okresu pochodzi opactwo i kościół w Koprzywnicy - perła Szlaku Cystersów w Polsce.

Krajobraz wokół Klimontowa to malownicza, płaska wyżyna z gęstą siecią dolin i wąwozów stanowiących dopełnienie doliny Koprzywianki. Niedaleko, w miejscowości Ujazd, na tle nocnego nieba wznoszą się potężne ruiny zamku Krzyżtopór, fantastycznej siedziby Ossolińskich.

Ciepła i uśmiechnięta jest ta ziemia, dobra i niebronna, każdemu otwarta jak ogrzane słońcem owoce, które rodzi.

On high, beautiful slopes by the Vistula River facing the sun, the old, and stunning town of Sandomierz is situated. It is surrounded by an agricultural land of fertile loess soils. In soft, not very durable rocks, both water and time carved picturesque ravines and gorges which form a nocturnal labyrinth.

It is worth taking a walk around the main square with a 14th century town hall, magnificent houses and sacral monuments. Further down, there is the oldest and most precious monument of Sandomierz - St. Jacob's church built in the 12th century. In the vicinity, on a hill where a former stronghold was situated, there is a royal palace and a cathedral. On the other side of the Old Town, there is the Opatowska Gate with the remains of old city walls dating back to the 14th century, which is a fantastic sightseeing spot.

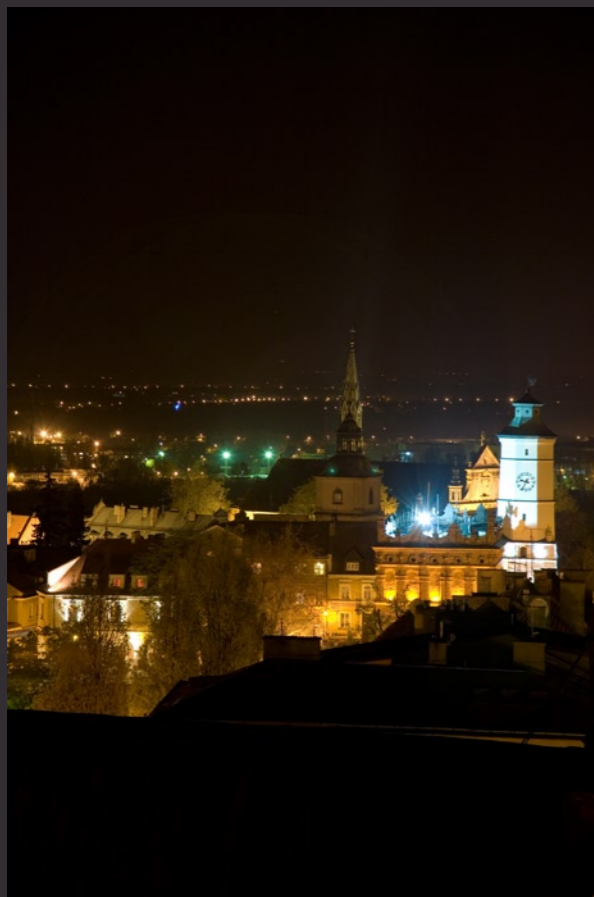
Passing the Gate, we head north-west in the direction of Opatów with the 12th century St. Martin's collegiate church. There is also an abbey and church in Koprzywnica, another pearl on the Cistercian Route, also dating back to the 12th century.

The landscape around Klimontów comprises a picturesque, flat upland with a dense network of valleys and gorges around the valley of Koprzywianka River. Not far from there, there is Ujazd, with grand ruins of the Krzyżtopór castle, a fantastic residence of the Ossoliński family.

Warm and smiling lands, good and open just like the fruits that the sun shines upon.

Zachód słońca nad Sandomierzem

Sunset in Sandomierz

◀◀ Widok na sandomierski rynek z Bramy Opatowskiej

View of the main square in Sandomierz from the Opatowska Gate

◀◀ Widok na kościół Św. Jakuba z XII w.

St. Jacob's Church dating back to the 12th century

◀◀ Studnia na sandomierskim rynku

Well on the main square in Sandomierz

◀◀ Jedna w malowniczych kamienic Sandomierza

One of the charming houses in Sandomierz

Latarnia na sandomierskim rynku

A lantern on the main square in Sandomierz

Ostrowiec Św. i okolice

Ze szczytu Świętego Krzyża, z punktu widokowego nad Gołoborzem, widać stoki Łysogór łagodnie opadające na północ. W jasną, księżycową noc można w oddali zobaczyć dolinę rzeki Kamiennej, a jeśli spojrzymy nieco ku wschodowi ujrzymy światła miasta i zakładów przemysłowych.

Ostrowiec Świętokrzyski jest jednym z największych ośrodków przemysłowych województwa (oprócz huty, przemysł materiałów budowlanych, ceramiczny, odzieżowy, spożywczy), spełniając tym samym wizję Stanisława Staszica o zagłębiu przemysłowym, zwanym obecnie Staropolskim Okręgiem Przemysłowym. Tu znajduje się najstarsza w Polsce cukrownia - udostępniona do zwiedzania. Kilka kilometrów na południowy-wschód od Ostrowca leży Ćmielów miejscowość znana z fabryki porcelany.

Nieco na północ leży Baltów, miejscowość gminna, która w ostatnich latach zasłynęła powstałym tu parkiem rozrywki, prezentującym „gadzie królestwo” - naturalnej wielkości repliki dinozaurów. Tutaj rzeka Kamienna przebiega się malowniczym przełomem przez wapienne wzgórza lśniące bielą w bladej, nocnej poświacie, tworząc zewnętrzną krawędź Gór Świętokrzyskich. Aby jednak tam dotrzeć warto zajrzeć do Krzemionek Opatowskich, neolitycznego ośrodka wydobycia i wytwarzania narzędzi z krzemienia gładzonego, z najlepiej w Europie zachowaną kopalnią krzemienia pasiastego, kamienia stanowiącego w ostatnich latach cenny surowiec jubilerski.

From a viewing point on the peak of the Holy Cross Mountain one can admire the slopes of Łysogóry, gently leaning towards the north. On a bright, moon night, the valley of the Kamienna river can be seen in the distance stretching towards the east, with the glow of the illuminated cities and factories.

Ostrowiec Świętokrzyski is one of the largest industrial centers of the Province (apart from the steelworks there are construction materials, ceramics, clothing and food processing industries) satisfying Stanisław Staszic's vision of creating an industrial district, currently called the Old Polish Industrial District. There is the oldest in Poland sugar refinery, open to visitors. Several kilometers south-east of Ostrowiec, lies Ćmielów - a town famous for its porcelain factory.

North of Ostrowiec there is Baltów, a municipal town famous for a Jurassic park with real-size dinosaur replicas. The Kamienna river winds along a picturesque gorge among lime hills shining white at night constituting an outer edge of the Świętokrzyskie Mountains. On the way to Baltów, one should visit Krzemionki Opatowskie, a Neolithic mining centre where flint stone tools were made. In Baltów, tourists can see a mine of stripped flint (precious jewelry material), which is the best preserved mine of this type in Europe.

Widok na Ostrowiec Świętokrzyski z Podszkodzie

Ostrowiec Świętokrzyski - view from Podszkodzie

◀ Pierwsze wzmianki o Ostrowcu Świętokrzyskim pochodzą z XVI w., prawa miejskie zyskał w 1613 r.

Kościół Św. Michała Archanioła stoi na wyniosłym wzgórzu i został wzniesiony w 1614 r., przez księcia Janusza Ostrogińskiego. Pierwotny kościół został zniszczony w czasach potopu szwedzkiego, później odbudowany. W 1918 roku odprawił tu mszę Achilles Rati, późniejszy papież Pius XI.

Ostrowiec Świętokrzyski is first mentioned in the 16th century. The town was granted civic rights in 1613.

The church of Michael the Archangel, situated on a large hill was built in 1614 by Prince Janusz Ostrogski. The initial construction was destroyed during the Swedish Deluge. In 1918, one mass in the church was celebrated by Achilles Rati, later Pope Pius XI.

◀ Ulica Górzysta - Ostrowiec Św.

Górzysta street in Ostrowiec Św.

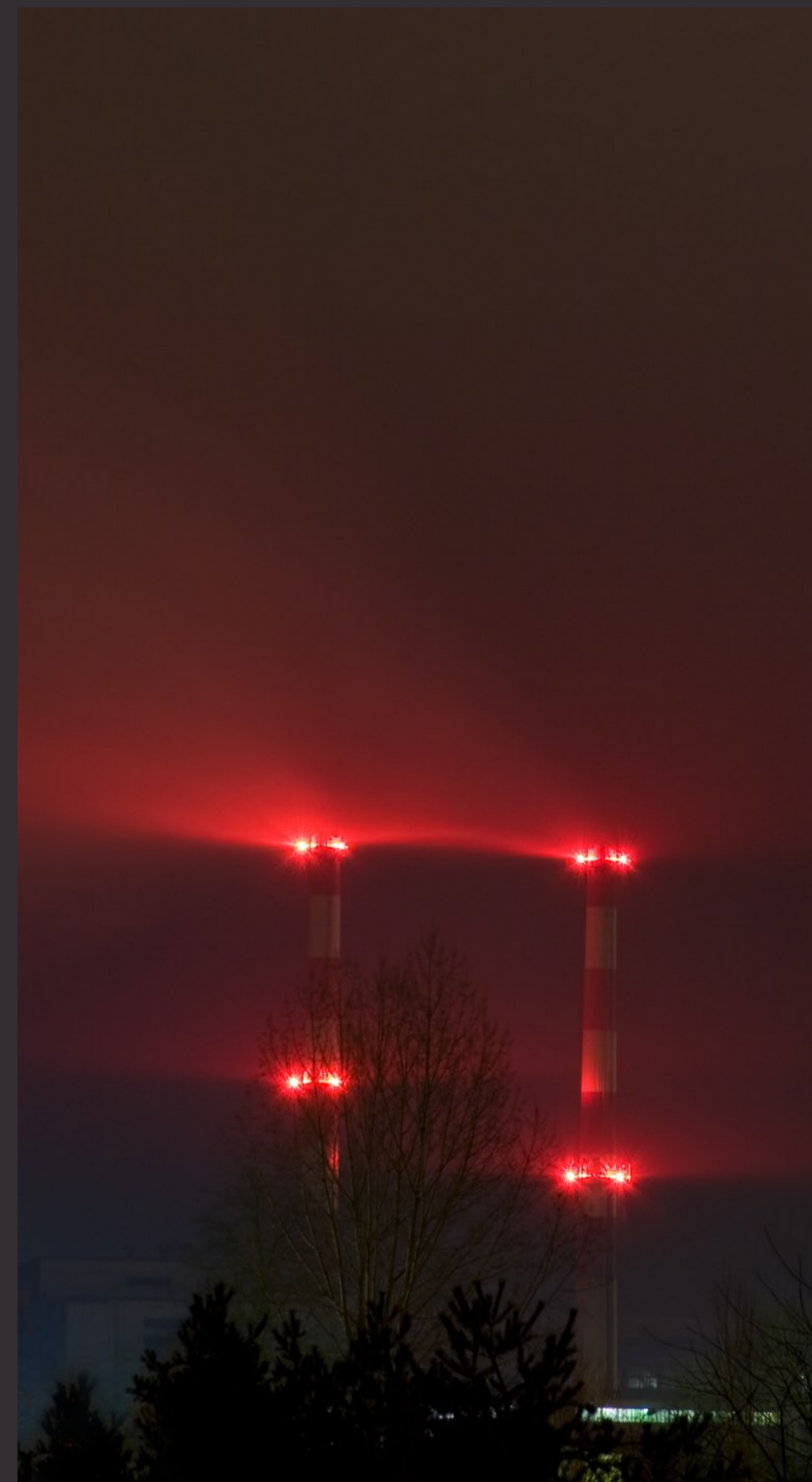

◀ Stara Huta - Ostrowiec Świętokrzyski

Stara Huta - Ostrowiec Świętokrzyski

Celsa Huta Ostrowiec

Celsa Huta Ostrowiec

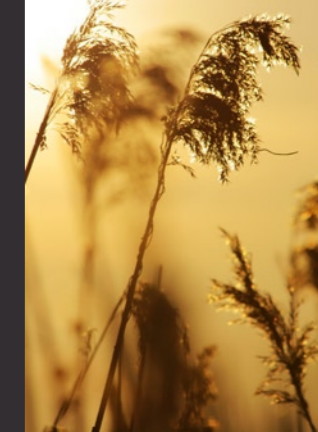
◀ Zmrok nad Ożarowem

Twilight over Ożarów

Cementownia w Ożarowie

Cement Factory in Ożarów

Ponidzie

Stanowiło ono kolebkę państwa Wiślan. W XIV wieku była to jedna z najgęściej zaludnionych okolic Polski, dlatego też Ponidzie stanowi „zagłębie archeologiczne” ze względu na wielką ilość dawnych grodzisk i kurhanów. Jest tu również wiele zabytków preromańskich i romańskich.

To kraina łagodnych, pofalowanych wzgórz, przecięta meandrami Nidy, o żyznych od dawna uprawianych glebach, zupełnie odmienna od surowej, górzyskiej północy. Na zachód sięga ten region po Jędrzejów, na wschódzie po Wisłę. Sercem tej krainy jest Wiślica, o której wspomina już stara „Legenda Panońska” z gotycką kolegiatą i domem Długosza.

Leżący bardziej na północ Pińczów najlepiej oglądać ze wzgórza, na którym stoi, pochodząca z 1600 r. kaplica Św. Anny. Srebrne światło księżycza oświetla białe domy i wapienne wzniesienia

Ok. 50 km od Kielc leży Busko - Zdrój, które przetrwanie przez zawieruchy historii, zawdzięcza wodom leczniczym. Oprócz niezmienionego w formie zakładu przyrodoleczniczego Busko oferuje doskonałe warunki klimatyczne oraz przepiękny park.

Na wschód od Buska, na wysokości 150 m n.p.m. leży Solec Zdrój. Cisza, spokój, malownicze położenie sprzyjają wypoczynkowi i leczeniu. Nida na tych terenach tworzy zakola i rozlewiska. Cisza tu panuje i spokój. Przedwieczorną godziną, gdy słońce zapada, świat barwi się niewiarygodnymi kolorami, a zewsząd zdaje się unosić szept: „Któryś stworzył takie piękno, bądź pozdrowiony”.

The area was the cradle of the Vistulans. In the 14th century it was the most densely populated part of Poland and consequently Ponidzie is nowadays known as an „archeological basin” due to a large number of ancient strongholds and burial mounds. There are also numerous pre-Romanesque and Romanesque monuments.

This gentle area, full of undulant hills, fertile soils and cut with the meanders of the Nida River, is completely different from the rigid and hilly north. To the west, the region stretches to Jędrzejów and to the east - to the Vistula River. The heart of the land is Wiślica (as mentioned in an old „Pannonian Legend”) with a Gothic collegiate church and the house of Jan Długosz.

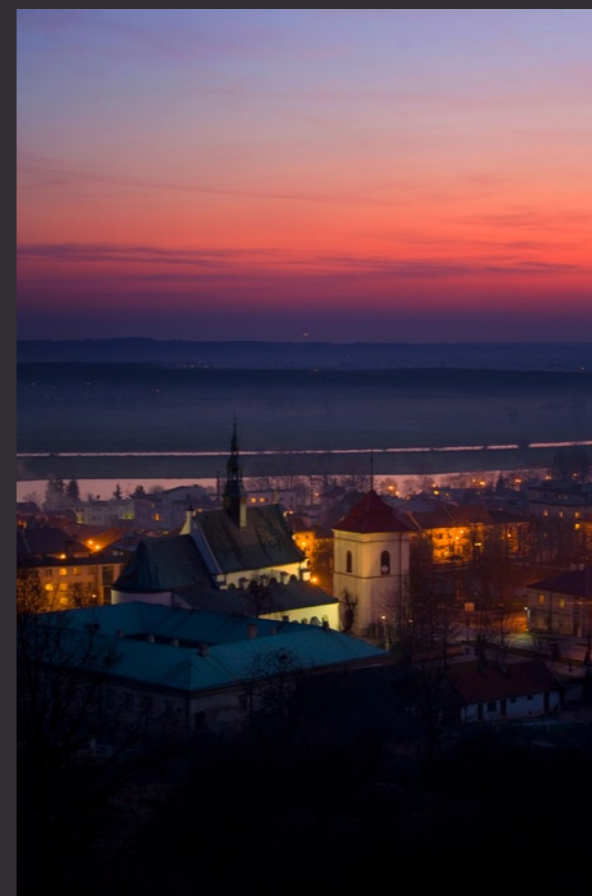
Further north, there is the town of Pińczów, which is most admired from a hill nearby, quite a sight when the silver moonlight illuminates white houses and limestone hills.

Approximately 50 kilometers from Kielce, there is Busko-Zdrój, its survival through various storms in the past owes to its mineral curative waters. Apart from a SPA centre, which remains unchanged, the town offers an excellent climate and a beautiful park.

East of Busko, the beautiful town of Solec-Zdrój is situated 150 meters above sea level. Peace and quiet as well as a picturesque location of this popular SPA resort prone to relaxation and treatment. The Nida River forms here numerous meanders and backwaters. Harmoniously, just before night strikes, the sun sets and the world bursts into incredible colours and whispers that seem to be heard from everywhere silently iterating: „Lord who created such beauty, be praised”.

Rozlewiska Nidy

Backwaters of the Nida River

Kościół Św. Jana Ewangelisty w Pińczowie
St. John the Evangelist Church in Pińczów

▶▶ Panorama Pińczowa ze wzgórza Św. Anny
Pińczów - view from St. Anne Hill

◀ Dziedziniec kościoła Św. Jana Ewangelisty
Churchyard of St. John the Evangelist church

◀◀ Kapliczka Św. Anny
St. Anne Chapel

◀ Zalew w Pińczowie
Lake in Pińczów

Mur kościoła Nawiedzenia Najświętszej Maryi Panny
Wall of the Church of the Visitation of the Most Blessed Virgin Mary

Kazimierza Wielka wbrew nazwie nie ma nic wspólnego z ostatnim królem z dynastii Piastów. Pierwsza notka pochodzi z poł. XIV w. i dotyczy tutejszej parafii. Kazimierza była wsią prywatną, należąca kolejno do Oleśnickich, Lubomirskich i Łubieńskich, którzy dzierżyli dobra kazimierskie do 1945 r. Charakterystyczny jest dla wizerunku miasta zespół rezydencjonalno - przemysłowy XIX-wiecznej cukrowni. Należą doń pałac Łubieńskich, budynek zarządu, zabudowania gospodarcze i mieszkalne. Symbol miasta – wieża z końca stulecia mieściła kwatery dla praktykantów cukrowni.

Kazimierza Wielka – In spite of its name, the town has nothing in common with the last king of the Piast dynasty. The first mention of Kazimierza Wielka dates back to the middle of the 14th century and is connected with the local parish church. Kazimierza was a private village, which belonged to the families of Oleśnicy, Lubomirscy and Łubieńscy (who owned it until 1945). A residential – Industrial complex of a former sugar refinery from the 19th century is the most characteristic feature of the town. The complex consists of the Łubieński palace, the administration building as well as residential and farm buildings. A 19th -century tower, a symbol of the town, provided accommodation for sugar refinery's trainees.

◀ Pofranciszkański kościół pw Św. Stanisława w Nowym Korczynie ufundowany został przez Bolesława Wstydliwego w 1257 r. i rozbudowany przez Kazimiera Wielkiego. Mimo pewnych przeróbek większość budynku pozostała wczesnogotycka.

The post-Franciscan church of St. Stanislaw in Nowy Korczyn was founded by Boleslavus the Shy in 1257 and later extended by Casimir the Great. Despite numerous changes to the building, its largest part is early-gothic.

Ponidzie

Ponidzie

Redakcja

Anna Góra, Anna Benicewicz-Miazga

Wybór zdjęć i projekt graficzny

Anna Góra, Anna Benicewicz-Miazga

Projekt okładki

Anna Góra, Anna Benicewicz-Miazga

Skład komputerowy

Anna Góra, Anna Benicewicz-Miazga

Zdjęcia

Anna Góra, Anna Benicewicz-Miazga

Patryk Ptak – str. 22 Mecz Polska - San Marino, 2009 r. ;

str. 104 Parowóz

Teksty

Teresa Wolska

Tłumaczenie na język angielski

Hanna Mijas

Druk i oprawa

Oficyna Poligraficzna „Apla” sp.j.

Kielce, ul. Sandomierska 89

Wydanie pierwsze 2009r.

Wykonano na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego
Województwa Świętokrzyskiego Al. IX Wieków Kielc 3
25-516 Kielce
www.sejmik.kielce.pl

Wszelkie prawa zastrzeżone. Reprodukacja oraz adaptacja
całości lub części niniejszej publikacji niezależnie od
zastosowanych technik wymaga pisemnej zgody autorów.

Copyright ©

Anna Góra

Kadeska Art

Kielce, ul. Szwedzka 3 "B"

www.kadeskaart.com.pl

Anna Benicewicz-Miazga

ABMprojekt

Kielce, ul. Kaznowskiego 11a / 11

www.abmprojekt.com.pl

Kielce 2009

